

XXXXXXXX. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX
 XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX X XXXX XXXX
 XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX

Kdo dal první ránu?

V novém českém snímku *Národní třída* usiluje rváč Vandam v podání Hynka Čermáka o zachování sídlištní hospody. Adaptace populární knihy Jaroslava Rudiše ale příliš neví, o čem chce vlastně vyprávět.

Valej do tebe, že máš bejt šťastnej. Valej do tebe, že je mír. Že lepší už to bejt nemůže. Že máš držet hubu a krok. A když protestuješ, seš hned komunista nebo nácek. Úderným monologem jako z *Trainspottingu* otvírá drama *Národní třída* jeho hlavní hrdina, rváč Vandam, jenž žije na pražském Jižním Městě. Sídlíště se ale začíná měnit a v muži se kvůli tomu vaří krev. Vandam, svalnatý znalec válečných konfliktů oblečený v bomberu, byl kdysi ve vězení kvůli drogám, zároveň ale miluje pořádek a lidi, kteří „nedělají bordel“ nebo „necíví furt do telefonů“. Ve filmu sedí nejraději v hospodě Severka, jejíž šum u rozpitých püllitrů dá vzpomenout na putyky seriálu *Most!*. Její fundus ostatně také tvořily postavy, které rozhodně nepatřily k zaopatřená a úspěšné společenské třídě.

Moje sídliště

Štamgasti v Severce se ve svém tlachání neustále vracejí k revolučním událostem, Vandam totiž údajně dal v listopadu 1989 na Národní třídě jedinou ranou dějiny do pohybu. Zápětka se ale točí kolem osudu Severky, kterou vede sympatická Lucka

(Kateřina Janečková) topící se v dlužích. Výčep se má zavřít, což Vandam odmítá přijmout. Proti němu ale stojí plán „revitalizace“ celého sídliště, místa, které pomáhal stavět jeho otec zjevující se ve flashbacích.

Film režiséra Štěpána Altrichtera (*Schmitke*) je nadprůměrně nasnímaný i ozvučený, bohužel ale tápe, do jakého tvaru známou předlohu od Jaroslava Rudiše přetavit. Nejprve loví perličky na dně lahvače, když vyžene opilce na divočáka kličkujícího mezi paneláky, poté se snaží o jakousi gangsterku s nemehty. To když se Vandam pokusí došlápnout si na podnikatele, jemuž Lucka dluží, a pomáhá mu při tom „sjetý hňup“ Psycho v podání Jana Ciny. Jeho postava má ve spojení s Vandamem očividně generovat humor a „partáckou“ energii, ve výsledku je ale hlavně plonková. Snímek navíc často zbytečně sklouzává k doslovnosti. Když se Vandam objeví v luxusnější čtvrti, kamera ulpívá na přepychových autech a kabelkách, aby to náhodnou nikomu neuniklo.

Revoluční ideály

Závěrečné násilí sice převrací divácká očekávání, bohužel se ale tluče se

zbytkem filmu, jenž Vandama profiloval jako možná obhroublého, stále ale víceméně příčetného a hláskujícího chlápka, jenž větu „Ty bys chtěl asi přes držku, vid“ spíše opakuje ze setrvačnosti, než aby někoho ukopal do bezvědomí. Finále má ale stále daleko k nedávné komedii *Teroristka*, v níž si na podnikatele v podání Martina Hofmanna došlápla Iva Janžurová takovým způsobem, že ho na konci doslova upálili.

Národní třída i díky přesnému Hynku Čermákovi kvalitou převyšuje jiné české komedie, jež se odehrávají v umrtvujícím bezčasu a obývají je naprosto nerealistické postavy. Altrichter s Rudišem ostatně chtějí vyprávět o čemsi obecnějším v české povaze, která je nenaplněná revolučními ideály. Vandam se jako milovník válek nemůže dočkat dalšího konfliktu, porve se ale akorát za zachování hospody. Ironii jeho života nový snímek prodat ještě zvládne, s Vandamovým nitrem je to ale horší.

Jan Škoda ■

Národní třída.

Česká republika / Německo
 Režie: Štěpán Altrichter
 Hrají: Hynek Čermák, Kateřina Janečková, Jan Cina, Václav Neuzil ml., Jirí Langmajer, Ivana Jirešová a Erika Stárková
 91 min.